

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vinarjev, za četrto leta 2 kroni. V tiskarni sprejemana za celo leto 6 kron, za 1/2 leta 3 krone, za 1/4 leta 1 krono 50 vin., ako bi bil petek praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LIII.

V Ljubljani, 5. januarija 1890

List I.

ANTON BONAVENTURA,

po božji in apostolskega sedeža milosti
knežskof ljubljanski,
vsem vernikom svoje škofije mir, srečo in blagoslov v
Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Letošnji Božič bo za ves svet prav posebnega pomena. Sv. Oče bodo tega dne slovesno razglasili začetek rednega svetega leta, kakoršno se je do sedaj še-le devetnajstkrat obhajalo in sicer v našem stoletju samo enkrat l. 1825. za papeža Leona XII. Predragi v Kristusu, dolžan sem, da Vas podučim, kaj sveto leto pomeni in kako ga moramo obhajati, ako hočemo biti deležni vseh milosti, katere nam sveti Oče to leto ponujajo.

I.

Prvo redno sveto leto je razglasil papež Bonifacij VIII. leta 1300. Odločilo se je, naj se tako sveto leto praznuje konec vsakega stoletja: pozneje se je odredilo, naj se praznuje vsacih 50 in na zadnje vsacih 25 let. Ker se radi velikih homatij in prekucij sveto leto ni moglo napovedati za leto 1800, 1850 in 1875, bo sedaj začeto redno sveto leto še-le dvajseto. Imeli smo pa v našem stoletju nekoliko izrednih svetih let in sicer že za papeža Leona XIII. trikrat, leta 1879, 1881 in 1883. Posebno nenavadno pa je bilo sveto leto za Pija IX. ob času vesoljnega cerkvenega zbora l. 1870, katero je trajalo več let.

Pa zakaj se imenuje sveto leto? Sv. Oče sami pravijo, da radi tega, ker je v tem letu več najsvetejših obredov in posebno radi tega, ker nam tako leto podaja več sredstev sposobnih, da si očistimo duše in jih prepородimo k no-

vemu življenju milosti Božje. Da, sv. Oče samo to želé, da bi vsi ljudje dosegli večno zveličanje, zato ponujajo vse pripomočke, katere je sam Jezus Kristus papežem za ozdravljevanje duš milostno izročil. Da se pa za zveličanje vseh prav posebno prizadevajo, zahteva tok današnjih časov.

Res tudi naši dnevi niso prazni dobrih krščanskih del, marveč trditi moramo, da je ni čednosti tako vzvišene in še tako težke, v kateri se mnogo kristijanov ne bi tudi dandanes odlikovalo, in le pohvalno moramo naglaševati krasne izgledne in zaslužna dela krščanskega sveta; saj ima, kakor pravijo sv. Oče, krščanska vera od Boga v se zasejano neizcrpljivo in neprenehljivo moč poganjati in razvijati najlepše čednosti.

Toda, ako se ozremo okoli sebe, kolike teme, kolike zmote opažamo! oh koliko neštevilno množico vidimo, da dere v večno pogubljenje! Da, ali ne vidimo posebno pri bolj izšolanih ljudeh v mestih in po vaseh, pri mnogih obrtnikih in trgovcih, pa tudi pri delalcih v raznih tovarnah, da se jim krščansko življenje kar studi, da hlastno posezajo po stvarih počutnih, zemeljskih, nizkih, mesenih, katerih se kar ne morejo nasititi, po katerih strastno koprne, za Boga pa ne marajo, na-nj se ne ozirajo.

Pa kaj sledi za društvo iz takega mišljenja, prizadevanja in življenja? Kaj sledi? Oh saj vidimo: omajani so temelji naših držav! Od kod pa izvira to, da so vse ljudske strasti tako vzbujene, da so si narodi tako nasprotni in sovražni, da se po mestih in rudokopih tudi v Avstriji širi medsebojna nestrpnost, medsebojno preganjanje, zaničevanje, sovraštvo, da, celo prelivanje krvi,

da še v državni zbornici delo ne napreduje, pač pa se v nji čuje in razlega divje vpitje in surovo zmerjanje? Ali ne izvirajo vsi ti prežalostni pojavi, kateri pretresajo in spodkopavajo državne temelje, ali ne izvirajo iz neobrzdanih strasti, katere nečejo priznati ne pravice, ne postav, ampak v silnem toku podirajo vse, kar nasprotuje poželjenju oči, poželjenju mesa in napuhu življenja?

Toda od kod pa zadnji in prvi izvir vsemu temu pretužnemu življenju naših dni? Sv. Oče nam na to odgovarjajo: premnogi kvarijo v sebi nebeški dar svete vere! Mišljenja svojega nečejo vpravnavati po naukih večne resnice, po naukih svete vere! Prostost zahtevajo v mišljenju, neomejeno prostost, ne marajo, da bi jih vezala sv. vera, pa zato hlastno pijejo strup škodljivih, veri in resnici protivnih naukov. Tako zastrupljeni se odvrnejo od Boga in ni čuda, da zavlada v njih nebrzdana strast z onimi pogubnimi posledicami za osebno, društveno in državno življenje.

Kaj ne, to so težke in nevarne bolezni današnjih dni? Vsi trpimo in želimo izdatnih zdravil. Ponujajo nam jih sv. Oče. Potrebno je, da začnemo zopet misliti na večno svoje zveličanje, hrepeneti po nebeških, nepremenljivih blagih, za katere edino smo na svet prišli: svet naj bi torej spregledal in spoznal grde, težke in nesrečne svoje zmote, naj bi se zopet obrnil nazaj k svojemu Bogu. Za to pa, pravijo sv. Oče, je najbolj prikladno sveto leto. Zakaj?

V svetem letu skuša sveta cerkev, kot dobra, blaga in usmiljena mati, ljudi pripeljati zopet na pravo pot in jih nagniti, da z resnično pokoro popravijo, kar so zagrešili. Pokora torej se v svetem letu oznanjuje: ker se molitve pomnožujejo, ker ljudje bolj goreče, ponižneje, silneje molijo, potolažijo bolj gotovo pravično jezo Božjo, spravijo se z Bogom, ki jim preobilno deli potrebnih milosti. V svetem letu odpre cerkev na široko sebi izročeni zaklad milosti in odpustkov, da bi vse kristijane privabila k pokori, da bi, ako le mogoče, tudi uporne premagala s prekipečo ljubeznijo in izredno prizanesljivostjo. Zato pa smemo od sv. leta, ako je Božja volja, pričakovati prav obilnega, času in potrebam primernega sadu.

II.

Sveto leto, ki se bo sedaj začelo in bo trajalo do Božiča prihodnjega leta, ima pa še nekak prav poseben sijaj. Pripravlja se namreč po vsem krščanskem svetu prav veličanstveno slavlje na čast Gospodu našemu Jezusu Kristusu v zahvalo za vse dobrote, potekle in prejete iz Njegovega

presvetega Srca v devetnajstem stoletju in v spravo za vsa preobilna in pregrenka razžaljenja, ki so v istem stoletju ono isto Njegovo Srce mučila in prebadala.

Koncem prejšnjega stoletja je divja in brezbožna prekucija na Francoskem hotela uničiti sveto katoliško cerkev, z njo vero v Jezusa, kot pravega Sina Božjega in sploh vero v Boga. Iz Francoskega se je grda prekucija kot silno de-roča, toda umazana reka razlila po vsej Evropi. Tajna društva silijo na to, da se vse življenje v družinah, v šoli in v državi osvobodi od zapovedi Gospoda našega Jezusa Kristusa, pa tudi sploh od zapovedi Božjih. Saj so se tekom sedanjega stoletja vse države proglasile kot države brez posebne vere, kot države, v katerih se sveta, edino resnična katoliška vera enako ceni, podpira in brani kakor vsaka druga krščanska, da tudi nekrščanska, judovska vera. Ali, da resnico povem, na papirju tako stoji, v dejanju pa se varuje in brani vsaka zmota, sveta vera katoliška pa in vse njene naprave se v imenu svobode in vsestranske prostosti zavirajo, preganjajo. Najhuje se posebno izobraženi krogi in od njih podučeni nižji slojevi delalstva zaletujejo proti edino zveličalni resnici, da je Jezus Kristus pravi Bog, druga oseba v presveti Trojici, Sin živega Boga, ki stoluje na desnici Boga Očeta, pa je tudi osebno pričujoč v presvetem Rešnjem Telesu. Tudi sv. Oče trdijo, da je naš čas ne samo enkrat videl ponovljen arijanski zločin o Božanstvu Jezusovem. Arižani so pa grdo krivoverci četrtega stoletja, ki so tajili Jezusovo Božanstvo, pa so bili obsojeni na prvem cerkvenem obnem zboru v Niceji leta 325.

Ker se je torej tekom devetnajstega stoletja Jezusovo delo tako razdiralo, ker se je vpliv Jezusove cerkve zmiraj bolj odstranjeval iz javnega in zasebnega življenja, ker so se države postavile na druge temelje, ne pa na edino odrešilne Jezusove nauke, ker se je Božanstvo Jezusovo kar naravnost tajilo, ker se je zasmehovala in uničevala vera v Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, ker so premnogi od svete maše in od svetega obhajila izostajali ne samo iz lahkoumne nemarnosti, ampak tudi radi svoje nevere, ker so mnogi Jezusa božjeropno sprejemali: ali ni to za Jezusovo preljubeče in preusmiljeno Srce tožno, grenko, razžaljivo, mučno? Oh, za vse je prišel Jezus na svet, za vse je trpel in umrl, za vse je sveto svojo kri prelil, za vse ustanovil svojo cerkev, za vse je pričujoč v svetem zakramentu: toda premnogi ga nečejo priznati: ga nečejo ljubiti, premnogi so mu nehvaležni, beže od njega, ne verujejo vanj, sovražijo ga in izgubili se bodo za vekomaj! Torej

jeli zastonj on trpel, zastonj umrl, ali naj zastonj živi in ljubi v tabernakeljnu! Oh kolika žalost in toga in muka razjeda njegovo Božje, usmiljeno Srce!

Kaj hočemo pa mi storiti, ki smo tako srečni, da vanj verujemo, da ga ljubimo, ter se njemu kot Bogu svojemu klanjamo? Ali nas ne bo naše srce samo po sebi gnalo na to, da mu s svojo vero, vdanostjo in ljubeznijo zadoščujemo za vsa storjena mu razžaljenja? In ali se nam ne zdi prav umestno, da zadoščevanje opravljamo ravno zadnje leto tako nesrečnega Jezusu sovražnega stoletja? Kako prav so torej storili zvesto Jezusu vdani krščanski možje, da taka zadoščevalna slavljja prirejajo za leto 1900! Oh kako so vstregli najnujnejšim željam našega srca! Čujte, kaj sv. Oče o tem sodijo.

Sv. Oče pišejo: „Prav radi pohvalimo in odobravamo to namero, katero je zasnovala pobožnost zasebnih mož: kaj bolj svetega, kaj bolj zveličalnega se more storiti? Karkoli naj rod človeški poželi, karkoli naj ljubi in upa, karkoli naj namerava, v edinorojenem Sinu Božjem je vse: on je namreč naše zveličanje, življenje in vstajenje; ako bi hoteli njega zapustiti, bi se reklo, da hočemo popolnoma poginiti. In če tudi nikoli ne molči, ampak se vedno in povsod razlega Gospodu našemu dolžno češčenje, hvala, čast in zahvaljevanje, vendar le nobena hvaležnost, nobeno poveljevanje ne more biti toliko, da mu ne bi bili dolžni izkazovati mnogoštevilnejših in večjih. Razen tega, ali je minulo stoletje prineslo le malo tako pozabljenih in nehvaležnih ljudi, ki so Božjemu svojemu Odrešeniku za ljubezen navadno zaničevanje, za dobrote pa razžaljenje vračali? O, življenje premnogih, ki se z njegovimi postavami in zapovedmi nič ne vjema, za gotovo dokazuje njihovo hudobno in kar se da nehvaležno voljo. In kaj je to, da je naše stoletje isti arijanski zločin o Božanstvu Jezusovem ne samo enkrat gledalo ponovljen! Zato le pogumno naprej vi vsi, ki ste z novo in prelepo namero svojo zopet pospešili to ljudsko pobožnost . . . in posebno za to si prizadevajte, da se zaničevaje odbija vse, kar se je v našem času brezbožnega govorilo in storilo in se javno zadoščuje za vsa ostudna razžaljenja, prizadejana javno Božanstvu Jezusa Kristusa.“ Tako sv. Oče.

Kaj pa mi, verni Slovenci ljubljanske škofije? Ali nimamo dovolj razloga zadostovati presvetemu Srcu Jezusovemu za premnoga razžaljenja, ki jih trpi v presv. Rešnjem Telesu? Da molčim o javnem opravljanju in obrekovanju, o medsebojni jezi in sovraštvu nahujskanih oseb in stanov, s čimer se Jezusovo preljubeznjivo Srce neizrekljivo žali, vprašam le, ali se tudi pri nas

ne taji Božanstvo Jezusovo, ali se ni odločno zametavalo krščanstvo kot vodilo javnega življenja, ali se posebno zadnji čas ne zahteva šola osvobodjena od vpliva cerkve Jezusove, ali se ne piše zaničljivo zoper svete misijone, zoper pobožna romanja, zoper redovnike in redovniško življenje, ali se ni opisavala Jezusova cerkev kot sovražnica narodov, ali se ne oznanjuje in poveljuje in pospešuje nesramnost in mesenost? Oh, saj so tacega za Gospoda Jezusa razžaljivega duha polni pogubni listi: Slovenski Narod, Rodoljub, Rudeči Prapor, Ljubljanski Zvon! Dobro čutim jaz, a lahko čutite tudi vi, da tam, kjer se ti listi čitajo, počasi ohladi srce za katoliško cerkev, za službo Božjo, za prejemanje sv. zakramentov, da je tam najbližja nevarnost opustiti vse krščanske dolžnosti in pozabiti na Gospoda Jezusa. In zekaj se v teh listih prav pogosto čitajo preumazane stvari proti duhovnikom in redovnikom? Zakaj? Zato, da se do služabnikov Božjih in oznanjevalcev večnih resnic v srca bralcev zaseje nezaupnost, in se bralci ravno s tem najuspešneje odbijajo od vsega cerkvenega življenja, ki ga vzdržujejo ravno duhovni. Vprašam Vas, ali niso ti časopisi nevarni za vaše versko prepričanje, za vaše versko življenje, nevarni za srečno vašo večnost? Ako je pa to resnično, prosim, ali smete te liste naročevati? brati? v hiši trpeti? Ali jih dober kristijan sme širiti in priporočati? Po vesti in pred Bogom jih ne sme. Ako torej hočete ostati v ljubezni Božji, ako nečete, da vam omrzne sv. vera, tedaj zaprite vrata listom: Slovenski Narod, Rodoljub, Rudeči Prapor, Ljubljanski Zvon!

Ali torej nimamo tudi mi razloga dovolj, da poslušamo glas sv. Očeta in v svetem letu prav posebno zadostujemo Božjemu Srcu našega Jezusa v tabernakeljnu za vse pregrenke razžalitve, katere je v sedanjem stoletju med nami pretrpel in jih mora še trpeti? Za to srcu našemu zaželeno zadoščevanje odločujem posebno praznike sv. Rešnjega Telesa, presvetega Srca Jezusovega in njihove osmine, potem vse dneve od Božiča prihodnjega leta 1900 do praznika sv. Treh Kraljev leta 1901. Način slovesnega zadoščevanja bom še posebej o pravem času naznanil. Želim pa, da v svetem letu raste število vernikov in število tistih župnij, kjer se ob nedeljah skupno in glasno časti presveti Zakrament; želim, da se prav obilno vsi, posebno možje in fantje, vdeležujete svečanosti prvega petka ali prve nedelje v mescu in ako mogoče, pristopate k spravnemu sv. obhajilu; želim, da se širi tretji red, bratovščina sv. družine, Marijanske družbe za fante in dekleta, da tako združeni večkrat prejimate sv. zakramente ter dobivate moči in

razsvetljenja, in se boste mogli bojevati zoper svoje strasti, zoper razna zapeljevanja in ostanete zvesti svojemu Jezusu ne samo z besedo, ampak tudi z življenjem po njegovih naukih. Za vse to pa naj vas nagibajo sveti misijoni, ki so se že letos na mnogih krajih obhajali, pa se bodo še na večih tekom svetega leta. Sveti misijoni so klic k pokori, k poboljšanju življenja, k ljubezni in zvestobi Jezusu, našemu Odrešeniku. Ako se po teh mojih željah ravnate, dali boste Božjemu Srcu Jezusovemu ono zadoščenje, o katerem trdijo sv. Oče, da je najboljšo. Pišejo namreč: „Način zadoščevanja najbolj zaželen in največ vreden, ki ima izražene in vžgane si znake resnice, je ta, ako se kesamo, ker smo grešili, in ako po izprošenem miru in odpuščenju od Boga vse svoje dolžnosti točneje izpolnjujemo, ali se jih zopet poprimemo, če smo od njih prenehali. Ker pa za vse to ravno sveto leto ponuja največ ugodnih prilik, je razvidno, da se mora krščansko ljudstvo zanje pripravljati prav iz srca in polno svetega zaupanja.“

III.

Ko sem Vam, predragi v Kristusu, razložil, kaj namerava sveto leto in katere posebne prepotrebne in Jezusu sovražnemu času primerne slovesnosti se zanj pripravljajo, čujte še, kako sv. Oče sveto leto napoveduje in kaj ozir pobožnosti in odpustkov v tem letu odločujejo.

Napovedujejo pa sv. Oče sveto leto s temi besedami: „Povzdignivši oči k nebu in presrečno proseči Boga, ki je bogat v usmiljenju, naj bi našim željam in našemu podvzetju pritrnil, ter blagovolil s Svojo močjo um človeški razsvetliti, voljo pa po dobroti Svoji spodbuditi; sledeči stopinjam rimskih papežev, naših prednikov in s pritrjenjem častitih naših bratov, kardinalov svete rimske cerkve, napovedujemo in proglašujemo po oblasti vsemogočnega Boga, blaženih apostolov Petra in Pavla in po oblasti naši v našem svetem mestu splošno in veliko sveto leto trajajoče od prvih večernic Božiča 1899 pa do prvih večernic Božiča 1900, katero naj bo v čast božjo, v veličanje duš in v rast svete cerkve ter hočemo, da naj je s tem listom napovedano in razglašeno.“

Ko so sv. Oče s temi besedami sveto leto napovedali in razglasili, odprejo bogate zaklade, sebi v varstvo in v upravo izročeni milosti, ter podeljujejo popolno odpuščenje vseh kazni za grehe vsem tistim, ki se res skesanega srca spovedo, pristopijo k svetem obhajilu in ki, ako stanujejo v Rimu, dvajset dni, ako so pa kot romarji v Rim prišli, deset dni nepretrgoma ali pretrgoma vsaj po enkrat na dan pobožno obiščejo velike cerkve svetega Petra, svetega Pavla,

svetega Janeza v Lateranu in svete Marije Snežnice, pa molijo za povišanje svete cerkve, za izkoreninjenje krivover, za edinost med krščanskimi vladarji in za blagostanje krščanskega ljudstva.

Odpustki sv. leta se torej morejo dobiti samo v Rimu. Navadno se po dokončanem sv. letu dopusti, da se nekoliko časa odpustki sv. leta dobivajo tudi zunaj Rima povsod po katoliškem svetu, kar se bo v letu 1901 tudi sedaj skoraj gotovo dopustilo, toda tekom pravega sv. leta 1900 se dobivajo odpustki samo v Rimu.

Zato nas pa tudi sv. Oče prav ljubeznivo v Rim vabijo in upajo, da bodo verniki kaj radi hiteli tja v večno mesto, ne da bi uživali posvetnih veselic, da bi si pasli publo radovednost, ampak da zadoste svojemu verskemu prepričanju in spoznajo pred celim svetom svojo krščansko vero. V Rim nas torej sv. Oče vabijo.

To je pa tudi prav in se spodobi. Kaj pa je Rim? Sam Bog mu je vtisnil znak posebnega veličanstva in dostojanstva uredivši vse tako, da je ravno v Rimu sveti Peter postavil svoj vladarski prestol, da ravno v Rimu vladajo papeži, prvi in pravi namestniki Jezusovi, vrhovni poglavarji vseh katoličanov, vsega katoliškega sveta. Sv. Oče pišejo:

„Romati v Rim nagiba vse že prirojena posebnost tega mesta, in od Boga mu vtisnjen znak, katerega nobena človeška nakana, nobena sila izbrisati ne more. Saj je za prevzvišena in vse človeško presegajoča opravila Jezus Kristus. Odrešenik človeškega rodu, pred vsemi mesti ravno Rim odbral in sebi posvetil: tukaj je ne brez skrivnostnih in dolgotrajnih priprav utemeljil bivališče za svoje gospodovanje: tukaj naj bo, je zapovedal, za večne čase prestol njegovega namestnika: tukaj je hotel, da se luč njegovega nebeškega nauka čista in nepokvarjena ohrani in od tukaj naj se sveti nauk kakor iz pravega in najbogatejšega studenca razliva po vseh delih sveta, in sicer tako, da nasprotuje samemu Jezusu, kdor hi nasprotoval rimski veri. Svetost mesta povišujejo stari verski spominki, izredno veličanstvo velikih cerkva, grobovi prvakov med apostoli, podzemski pokopališča prepogumnih mučencev. Kdor vse to dobro razume, gotovo bo čutil, da v Rimu ne roma po tujem, ampak po domačem mestu, in s pomočjo Božjo se bo vrnil iz Rima boljši kakor pa je prišel v Rim.“

Tako ljubeznivo in nujno nas sv. Oče vabijo v Rim, da mi tam pričujoči spoznamo imenitnost, posebno važnost in oblast večnega mesta. Da bi nas pa tja bolj gotovo privabili, zato preklicujejo vse do sedaj vernikom podeljene odpustke tako, da jih tekom svetega leta nikdo

ne more dobiti doma, ampak le v Rimu. Veljalni ostanejo samo ti-le odpustki: 1.) odpustki podeljeni za smrtno uro; 2.) odpustki podeljeni za „angelovo češčenje“; 3.) odpustki desetih let in deset kvadragen za obiskovalce cerkva, kjer je sv. Rešnje Telo izpostavljeno za 40urno češčenje; 4.) odpustki za spremljevalce presvetega Zakramenta, ko se k bolnikom nosi in pa za one, ki pošljejo svečo, da jo drugi nosi; 5.) odpustki obiskovalcem cerkve kraljice angelov zraven Asisija o porcijunkuli; 6.) nekateri odpustki, katere podeljujejo škofje v škofovskem ornatu; 7.) odpustki privilegiranega altolja za pokojne in vsi drugi podeljeni samo v prid pokojnih, kakor tudi vsi odpustki podeljeni v prid živih, toda ti samo zato, da se s priprošnjo morejo darovati za mrtve, tako da koristijo samo mrtvim, ne pa živim.

Pa sv. Oče ne preklicujejo le odpustkov, ampak tudi vsa razna pooblastila, dana škofom, razven pooblastila podeliti odpustke za smrtno uro in tudi druge duhovne v to pooblastiti in pa razven pooblastila za spreglede in odveze njihovih podložnikov v vseh skrivnih slučajih, če so tudi sveti Stolici pridržani, kakor dopušča sveti tridentinski zbor, in pa tudi v javnih slučajih, kakor jim to za posamezne osebe in slučaje dopušča sveta Stolica ali pa splošno pravo.

Pooblastila in odpustke pa so sveti Oče ravno zato omejili, da bi mi pohiteli v Rim in se tam udeležili nenavadnih, izrednih milosti svetega leta, potrdili se v sveti veri, poživili v krščanskem življenju in bolj gotovo se zveličali. Glas njegov bodo verniki, kakor v poprejšnjih, tako tudi v sedanjem sv. letu poslušali in trumoma hiteli na grobe sv. apostolov, v večni Rim. In kakor v poprejšnjih svetih letih, tako se bo tudi v sedanjem blagoslov nebeški kot velika reka razlival iz Rima po vesoljnem svetu in tudi po mili naši slovenski domovini. Ali smem upati, da se nas iz naše škofije toliko zbere, da pojdemo skupno skozi Loreto v Rim kot poslušni sinovi svetega Očeta? V Jeruzalem niste mogli, predaleč je, kaj pa v Rim? Ako se mi bo naznanilo, da je upati precejšnje vdeležbe, ukrenil bom vse potrebno, da gremo skupno v Loreto in Rim, poklonimo se sv. Očetu in opravimo predpisane pobožnosti za odpustke, da tako dobimo obilno blagoslova Božjega za sebe, za svoje domače, za svojo škofijo in za ves svet.

Res, ogromna večina vas ne bo mogla romati v Rim, ali vendar se bo nad vse razlil blagoslov svetega leta; s svetim Pavlom vam kličem: „Bratje, opominjamo vas, da milosti Božje ne prejimate zastonj; saj Bog govori:

„uslišal sem te v milosti bogatem času in na dan zveličanja sem ti pomagal.“ „Glejte, sedaj je milosti poln čas, sedaj je dan zveličanja.“^{*)} Ne zaprimo torej svojih vrat blagoslovu svetega leta, ampak odprimo vrata naše dobre volje pokori in spreobrnjenju, razširimo roke za molitev, da razlije nebo obilnost blagoslova svetega leta na nas. Odprimo svoja srca, svoje hiše, svojo domovino! Končujoče se stoletje ni bilo ravno srečno, ni bilo blagoslovljeno, ni uživalo sladkega miru. Novo, dvajseto stoletje bi moglo srečno biti brez novih topov, brez novih strojev in tovaren, toda nikakor ne brez Božjega blagoslova.

Dvajseto stoletje potrebuje miru, srčnega, dušnega miru, ne pa zdihozanja in obupnosti; toda mir se ne vseli razen v čista srca: sveto leto naj nam jih očisti vsaj vsacega smrtnega greha, posebno greha nečistosti.

Dvajseto stoletje potrebuje miru v družinah, miru v občinah. Miru pa ni tam, kjer žive ljudje le za pozemeljsko srečo, le za telesno vživanje, za veselice, za zabave, sploh le za časnost; tu ni miru, ampak strast, razdor, sploh nemir, nezadovoljnost. V svetem letu pa nam kličejo sveti Oče, naj odtrgamo svoja srca od uživanja in pohlepnosti, odtrgamo od zemlje in počutnosti, ter srce in oko obrnemo kvišku k Bogu, k večnosti. To pa ni mogoče brez vere, brez molitve, brez krščanskega življenja v družinah in občinah. Sveto leto pa namerava ravno vse, hišo in mesto, kočjo in vas prekvasiti z duhom molitve, z duhom prave pobožnosti: saj je sveto leto — leto molitve.

Dvajseto stoletje potrebuje miru za narode in za vse dele sveta. O naj se manjša nevoščljivost in sovražnost med narodi, naj ne bo svetovnih vojsk. Sveto leto oznanjuje ljubezen in slogo, oznanjuje in prinaša mir Božji. O naj bi le vsi v duhu svetega leta k molitvi roke povzdignili in iz srca vpili: pridi k nam tvoje kraljestvo, kraljestvo miru; o naj bi vsi po želji svetega Očeta srce svoje darovali božjemu Srcu Jezusovemu, potem bi Božja ljubezen in nebeški mir vsa srca, vse narode združil in zjedini, saj ga ni imena pod nebom danega ljudem, da se v njem zveličajo, razven Imena Jezusovega. K njemu se moramo torej zateči, k njemu, ki je pot, resnica in življenje. Da, sveti mir bi se k nam priselil, padel bi iz rok krvavi meč prepilov in vojska, ko bi vsi kraljestvo Jezusovo priznali, ko bi se vsi prav iz srca njemu podvrgli in ko bi „vsak jezik spričeval, da je Gospod Jezus Kristus v slavi Boga Očeta.“^{*)} Sveto leto bi bilo vhod v novo zlato stoletje.

^{*)} 2. Kor. 1, 2.

IV.

Za početek svetega leta pa to-le določujem:

1.) Ta pastirski list naj se vernikom IV. adventno nedeljo prebere.

2.) Popoldne naj se izpostavi presv. Rešnje Telo eno uro; verniki naj se povabijo, da mnogoštevilno pridejo molit, ako mogoče glasno v zboru, da bi se blagoslov Božji v svetem letu prav obilno razlival nad vso rimsko-katoliško cerkev, nad našo Avstrijo in prav posebno nad našo škofijo.

3.) Ob angelovem čiščenju naj se pol ure prav slovesno po vseh cerkvah zvoni in tako početek sv. leta oznaniti.

4.) V noči od 31. decembra 1889 do 1. januarja 1900 se sme po vseh cerkvah in kapelah, kjerkoli se hrani sv. Rešnje Telo, presveti Zakrament ob enajsti uri izpostaviti; želim, da se po župnih in samostanskih cerkvah, ako je mogoče in se bo dobilo molilcev, sv. Rešnje Telo že poprej izpostavi, n. pr. ob desetih, ali osmih, ali šestih in naj bo izpostavljeno do konca svete maše, ali pa tudi do šestih zjutraj, kar naj gg. župniki sami odločijo; o polnoči naj bo sveta maša peta ali tiha, toda samo ena in sicer de festo in Circumcisione Domini et Octava Nativitatis; verniki morejo med sv. mašo, pa tudi izven sv. maše pristopiti k sv. obhajilu. Kdor hoče k sv. obhajilu pristopiti, zanj se spodobi, da od 8. ali vsaj 10. ure zvečer ničesar več ne užije.

Saj se za početek sv. leta spodobi, da po noči vstanemo in hitimo pokloniti se Stvarniku veseljstva, darovat mu najmilejšo žrtev, namreč Jagnje Božje in udeležiti se svete večerje, da v ugodnem času zamoremo dobiti pomoč, milost in usmiljenje: „Sedaj namreč nam je zveličanje bliže: sedaj je čas ugoden, sedaj so dnevi zveličanja.“ Ako se cerkev Jezusova prisposodblja devicam hitečim ženinu nasproti ravno po noči, naj bi ravno v tej slovesni priliki poslušali te-le svete besede: pripravite svoje svetiljke: glejte, ženin prihaja, pojdite mu nasproti! (Decret. Urb. et Orb. de 13. Nov. 1899).

Na novega leta dan, naj se opravi služba Božja po navadi: za to dopustim, da se tam, kjer je to potrebno, binira in sicer naj binira g. župnik ali oni g. duhoven, katerega odloči g. župnik.

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta in Sina in svetega Duha naj pride nad vas in naj ostane zmiraj nad vami. Amen.

V Ljubljani na praznik sv. Nikolaja, dne 6. decembra. 1899.

† Anton Bonaventura,

škof.

Tri dni iz mojega življenja.

Potopisni spominji iz naše gorenske in dolenske domovine.

Motto:

„Beseda sladka domovina,
Ne prideš več mi iz spominja!“

(Konec.) Andr. Praprotnik.

Daljna vožnja pripeljala me je zopet v obližje Velikih Laščič. Kedo bi si pač zamogel misliti, da so se na gričnatem svetu te okolice zvrševali zadnji prizori krvave igre velikih dolgoletnih vojsk med oholimi Francozi in tolikanj stiskano Avstrijo! In vendar je bilo temu tako. Kakor pa je o pričetku taistih žalostnih časov prebitko morala čutiti naša vojska trdo pest krutega nasilnika, tako so mu na posled zlasti v tej (Veliki Laški), Bloški in Cirkniški okolici plačevali ta dolg z obresti vred osobito hrabri Hrvatje graničarji. Komur je lahko dobiti v roke „Novice“ l. 1859. bere ondi na str. 4. 13. 37. 45. 52. in 61 v scstavkih „Spominjki na Dolensko“ kaj več o tem. To je prav pred 40 leti pisala uprav roka moje malenkosti. (Še več se pa lahko izve o tem, če se bere „Illirisches Blatt“ — menda letnik 1841. ali 1842. — na tanko se tega ne spominjam več. Ljubljanska licealna knjižnica zamore postreči s to knjigo, kogar bi zanimalo) —

Ko smo se privozili memo Dobropolj nazaj v Račensko dolino, kazala se nam je vedno bolj Magdalenska gora, ki se dviguje med Grosupljem in Šmarijo. Vrh ji je nakrašen s cerkvijo enacega imena. Za časa Rimljanov je morala ta okolica biti zelo obljudena, od kod bi bilo drugače toliko rimskih grobov, katere je na imenovani gori odkril znani starinoslovec Jernej Pečnik. (Več o tem je brati: „Dom in Svet“ VII. tečaj, letnik 1894. str. 344. — 346.) Sploh postaja svet, čim bolj se bližamo postaji Grosuplje, tem bolj prijazen in odprt. Nahajamo se tu zopet na zgodovinskih tleh; kajti tudi letod, zlasti pri vaseh Tlaka, Malem vrhu in na višini proti Višnji gori, skozi katero pelje glavna dolenska cesta, so bili hudi boji med našimi cesarskimi in Francozi. Posebno hrabro se je boril le-tod hrvatski polkovnik Milutinovič, in privojeval si plemstvo ter častni naslov „Višnjegorski“. (Več se bere o tem v „Novicah“ l. 1859. — ponavljati vse to zopet na tem mestu ne dopušča čas) Mnogo let po teh vročih bojih so še izorali in izkopali kmetje v Grosupeljski okolici iz njiv debele topove krogle, ki so se zarile pod zemljo ob času tukajšne bitke.

Na Grosupeljski postaji sem izstopil z vlaka. Želel sem si ogledati še enkrat bližnjo vas enakega imena, kjer mi je živel nekdanj mnogo dobrih znancev in prijateljev. V tej okolici je domovalo namreč največ onih voznikov, ki so vozili železninske izdelke iz mojega rojstnega kraja osobito pa železno robo mojega nepozabnega očeta in mojega enako nepozabnega strica v Karlovec na sejme, od tam pa pripeljali nazaj žito. Karlovec je bil takrat malo da ne žitnica za vso Kranjsko, zlasti za dolensko stran. Želel sem si ogledati tudi tukajšno podružnico sv. Mihaela, in to iz dveh uzrokov. Na pokopališču, ki obdaja cerkev, počiva mnogo mojih nekdanjih znancev; — tem sem želel voščiti večni mir, ter pokropiti njihove gomile z blagoslovljeno vodo. Rad pa bi bil videl tudi stare orgle, ki so se nekdanj glasile v Šmarijski cerkvi. Dodelane so bile baje l. 1780. po orglarju Kunat-u. (Moral je to biti ali oče,

ali pa sorodnik onega orglarja Kunat-a, katerega sem še jaz poznal, in ki je po Kranjskem v kljub temu, da je bil protestant, postavil mnogo in zelo dobrih orgel.) Uprav ob teh orglah je bil zapel krog l. 1831. znani šmarijski učitelj g. Matej Kračman ono znano pesem, v kateri je bil dal duška svoji veliki žalosti o izgubi dveh ljubljenih otrok: sina Francelj-a in hčerke Ančike (Manice.) Za časa mojih otročjih let se je prepevala ta pesem po Gorenskem čez in čez kot prava narodna popevka. Priljubljena je bila zaradi njene ginljive vsebine in priprosto-poljudnega napeva. Zdaj je do malega zapadla že pozabljivosti. Ostane naj torej zapisana v naši cenjeni „Danici“ po izvirniku, prejetem posredno iz rok še živečega gosp. brata opevanega Franceljna. Glasi se:

Šmarijski šolmešter je tak' govoril:
Kdo me bo v žalosti zdaj pogovoril?

Imel sem sinika, pa sem ga zgubil:
Revni soldaški stan ta m' ga je umoril!

On je pri muzki bil, je muziciral,
Ker je švoh prsi bil, se je frderbal.

Eni sovražniki so mu to st' rili:
Od kruha v soldaški stan se ga pahnili.

Kak' so se mu lepo orgle glasile,
Zdaj bodo te roke v grobu tam gnjile!

Francelj dva in dvajset let, v lepi mladosti,
Manca pa sedemnajst let, tud' še ni dosti.

Zdaj bosta s sestrico skup počivala
Enkrat pa sodni dan z britofa vstala.

Bogti daj večno luč, moj ljub' sin Francelj!
In tud' moj' hčer' pomoč, tam večni krancelj!

Mladi ljudje le si k srcu vzemite:
K smrti uselej pripravljen' bodite!

O tej pesmi se je razno govorilo. „Cerkveni Glasbenik št. 7. & 8. lanskega leta (1898)“, ki jo je nekoliko drugače priobčil, pravi, da jo je užaljeni oče pel za ofertorij pri črni sv. maši za ranjca svoja otroka, gospodinja pa, pri kateri sem bil l. 1840. v Ljubljani v stanovanju in ki je bila iz šmarijske okolice doma, je pravila, da jo je bil zapel neko nedeljo o koncu sv. maše Toliko je gotovo, da prepevana je bila v cerkvi, da se je bila jadrno priljubila narodu, in bila posebno rada prepevana vsaj po Gorenskem. Ime šmarijskega „šolmaštra“ je o njegovem času zlasti po Dolenskem baje zelo slovelo kot spretnega skladatelja. Konečno naj dostavljam še to, da mi je bila prijetna prilika videti tega gospoda osebno. Vozeč se krog l. 1844. memo njegovega priprostega doma na Sapah pod Šmarijo sem ga videl prav pred hišo. Moj blagi rajni stric so me opozorili na njega, rekoč na tihem: „Ta je šmarijski gosp. šolmešter!“ Še zdaj ga vidim v duhu pred seboj; bil je starček srednje postave, snažno opravljen, sivih las, prav častljiva oseba. Ko bi bil pa vedel, ali bolje reči: ko bi si bil domisliti mogel, da je on skladatelj omenjene pesmi, še dokaj bolj bi ga bil pogledati hotel. —

Z Grosupljega, odkjer vodi markirani pot na goro sv. Magdalene, sem se podal po glavni cesti proti Šmariji. Razvedeti sem zamogel na tem potu, da so bili graditelji državne dolenske ceste v resnici veliki prijatelji — strmih klancev! Marsikaterega bi

se bili lahko ognili in ga, kakor pravimo: „obtekli“, pa mislili so si mende: „Kar naravnost gori čez!“ V Šnariji sem želel obiskati, in v resnici tudi obiskal še enega izmed zadnjih svojih součencov iz II. let. šole, namreč preblagega gosp. dekana Andr. Drobnič-a. Iz te šolske dobe mi živijo le še trije bivši tovariši, vsi so gg. duhovniki; a najbolj udana pobratima sva si bila in sva si še s prejš. gosp. dekanom. V poznejših letih sva obdelovala skupaj šolsko polje v starološkem dekanatu, on kot prostovoljni, goreče-vneti učitelj in kaplan na Trati v Poljanski dolini, kjer je uprav on zastavil vse sile na to, da se je ondi vstanovila ljudska šola. Jaz sem bil pa v svojem rojstnem kraju. Kot duh. pomočnika pri sv. Petru v Ljubljani, kot poznejšega župnika v Knežaku sem ga obiskal večkrat, bila sva tudi enkrat skupaj na Reki in na sv. Trsatu. Vedno sva se zelo veselila drug drugega, kadar se vidiva, in tako je bilo tudi to pot. Vselej nama preide prezgodaj čas, da se morava zopet ločiti. Memogrede sem si ogledal tudi starodavno cerkev (v Šmariji je župnija od l. 1282.), ki je zaradi starinske častitljivosti vredna, da se ogleda. V naši škofiji mi župna cerkev enake oblike ni znana; cerngrobska podružnica starološke župe ji je v ladiji nekoliko podobna. Le okna so pri šmarijski cerkvi modernizirana, kar so o nekem času kaj radi počenjali v stavbarstvu nevesči ljudje. Prezvetišče v šmarski cerkvi je slikal znani rajni Poljanski Štefan Šubic. — Večerni vlak me je odpeljal od Šmarije zopet naprej proti Ljubljani. — Okoli Žegnanega Studenca, ki je bil zdaj zavrt v gosto temo, so se vršili hudi boji med Avstrijci in Francozi, kar omenja tudi moj potopis v „Novicah“ l. 1859. — V Ljubljani sem ostal do polnoči, ob tej pozni uri sem se podal z vlakom proti Škofji Loki in domu. Tu doma snujem v kljub svojim letom zopet načrte: Le vprašanje je: seli bodo dali izvesti? S hrvaškim prepogovorom odgovorjam na to: „Kakor Bogu drago!“ —

Natušitelj Josip Levnik.

Dodatek. „Dan.“ str. 415 imenovani Gregor Kemperle je bil brezdvomno najboljši učenec ljubljanske gimnazije zadnja desetletja. Njega zrelotno spričalo se pobesedno glasi: Kemperle Gregor Sittliches Betragen während der Dauer der Schulzeit: musterhaft. Religionslehre: ausgezeichnet in jeder Beziehung. Lateinische Sprache: ausgezeichnet in jeder Beziehung. Griechische Sprache: ausgezeichnet in jeder Beziehung. Geschichte u. Geographie: ausgezeichnet durch Umfang und Gründlichkeit des Wissens. Mathematik: ausgezeichnet durch Gründlichkeit, Fertigkeit und Sicherheit im Arbeiten. Naturwissenschaft a. Naturlehre: ausgezeichnet in jeder Beziehung b. Naturgeschichte: ausgezeichnet bei gründlicher Kenntniss des Systems und Details. Deutsche Sprache: ausgezeichnet in Auffassung und Darstellung. Slovenische Sprache: ausgezeichnet durch Gründlichkeit und Gediegenheit der Kenntnisse und Gewandtheit der Darlegung. Philosophische Propädeutik: ausgezeichnet, gründliche Auffassung, vollständige Aneignung. Freie Lehrgegenstände. Erziehungskunde: ausgezeichnet in Auffassung, Aneignung und Darlegung. Italienische Sprache: ausgezeichnet, gründliche Erklärung, lobenswerthe Fertigkeit im Sprechen. Französische Sprache: ausgezeichnet, gründliche Erklärung, lobenswerthe Fertigkeit im Sprechen. Ergebniss: Reife mit Auszeichnung. Angeblicher Beruf: Theologie. Geschlossen am 6. August 1856. Friedrich Rigler k.k.

Schulrath — J. Nečasek, Dir. — Fr. Metelko — A. Egger — A. Weichselmann — Dr. Heinrich Mitteis — A. Globozchnik — C. Melzer.

Tu podpisani nadzornik Rigler je zatrjeval, da je bilo to najboljšo zrelostno spričevalo, kar se jih je do tiste dōbe pisalo v Avstriji. Kemperle je vstopil v ljubljansko semenišče. V duhovnem katalogu z leta 1858 se bere, da je bil takrat korepetitor, stanujoč v Alojzijevišči A že 19. avgusta t. l. je za sušico umrl v Stari Loki pri rajnem dekanu Fr. Kramar in bil tam pokopan.

Nekoliko mlajša mu sestra Marija je bila 6. avgusta 1861 preoblečena kot korna novica pri loških uršulinkah Bila je bratu sorodna po zmožnostih in po lepem življenji. Samostanskim imenom se je zvala Josipa. Umrla je, radi mladosti brez obljub, že 4. marcija 1865 tudi za jetiko v loškem samostanu in je pokopana v Stari Loki poleg drugih uršulinec. Bolnico so šli kan. dr. Zl. Pogačar po zimi 1865 v Loko obiskat povabivši seboj tudi mene kot alojzijeviškega prefekta. Storili so to radi velike naklonjenosti, kojo si je bil udobil pri njih brat jej Gregorij, moj soalozjnik. Dobrosrčni škof Vidmar nama je bil dal svoj voz in svojo uprego za to pot. Urednik.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec december 1899.

(Spis potrdili in blagoslovili sv. Oče.)

a) Glavni namen.

Napredek po krščanstvu.

b) Posebni nameni:

- 1.) Novo leto. Obrezovanje Gospodovo. Duhovna prenovitev. Gorefa poraba jubilejskih milosti. Mnogo bolnikov in umirajočih.
- 2.) Sv. Makarij, škof. Škofje in njihova semenišča. Važne duhovne vaje. Potrpljenje v bolečinah.
- 3.) Sv. Genovefa. Varstvo ženske mladeži. Več poklicnih zadev. Pridobitev neke katoliške društvene hiše.
- 4.) Sv. Tit, škof. Povzdiga in podpiranje katoliškega časopisja. Poravnanje velikih težav. Važni volitve.
- 5.) Sv. Telesfor, papež in mučenec. Sveti oče. Razcvit bratovščine Srca Jezusovega. Edinost med avstrijskimi katoličani.
- 6.) Sveti trije kralji. Lakota v nekaterih misijonskih deželah. Blagoslov misijonskemu delovanju. Dejanje sv. detinstva.
- 7.) Sv. Januarij, mučenec. Ohranitev misijonov v južni Afriki. Odstranitev očitnega pohujšanja. Posli in njihovi gospodarji.
- 8.) Sv. Erhard, škof. Ustanovljenje kat. društev. Več dušnih pastirjev in njihove občine. Trpini v zimskem mrazu.
- 9.) Sv. Peter, škof. Kat. cerkev v Armeniji. Verne duše v vicah. Duhovniki in obhajanci.
- 10.) Sv. Agato, papež. Jubilejna romanja v Rim. Hišni mir. Obnovljenje nekega dobredelnega zavoda.
- 11.) Sv. Higinij, papež in mučenec. Povrnitev protestantov v naročje katoliške cerkve. Zabranitev brezverskih šol. Umobolni. N.

Škofijska kronika.

Podeljenene so župnije: Poljanica (Pollandl) veleč. g. Alojziju Jaklič, župnemu upravitelju na Topli Rebri; Brdo veleč. g. Matiji Slak, župnemu upravitelju v Mengešu; Velike Poljane tamošnjemu župnemu upravitelju veleč. g. Josipu Volcu.

Kanonično vmeščeni so bili veleč. gg. Ivan Bizjan na župnijo Moraviče, ki je bil hkrati imenovan za dekana moravske dekanije in kn. šk. duhovnega svetnika, dné 5. oktobra 1899; Anton Medved na župnijo Sveta Gora dné 10. oktobra 1899; Ivan Vidergar na župnijo Št. Vid pri Zatičini, dné 15. oktobra 1899; Ivan Hladnik na župnijo Košano dné 17. oktobra 1899; Jakob Merc na župnijo Sv. Trojica nad Cerknico dné 25. oktobra 1899; Ivan Lovšin na župnijo Št. Vid nad Cerknico dné 25. oktobra 1899; Ivan Abram na župnijo Črni Vrh nad Idrijo dné 31. oktobra 1899; Ignacij Šalehar na župnijo Dolenjo Vas pri Rpnici dné 29. novembra 1899; Vaclav Filer na župniji Dole pri Litiji dné 29. novembra 1899.

Premeščeni so bili čč. gg.: Josip Dostal kapelan v Trnovem v Ljubljani, za kn. šk. kapelana in tajnika v kn. šk. pisarni; Viktor Köchler iz Šmartna pri Litiji v Trnovo v Ljubljani; Ivan Strukelj s Krke v Šmartin pri Litiji; Josip Erker iz Mokronoga v Črmošnjice; Francišek Finžigar od Sv. Jošta kot kapelan v Škofjo Loko; Matej Rihar iz Št. Vida pri Zatičini v Polje; Josip Vrankar iz Kranjske Gore v Št. Vid pri Zatičini; Ivan Godec, ki se je zaradi bolehnosti povrnil v domovino, v Kranjsko Goro; Francišek Zorec, župni upravitelj v Sv. Vidu nad Cerknico, kot župni upravitelj v Novo Oselico; Andrej Krajec, kuratni beneficijant na Vačah, kot župni uravitelj na Brdo; Ivan Pfajfar ekspozit v Harijah, kot župni upravitelj v Javorije nad Loko; Anton Žnidaršič, ekspozit na Razdrtem kot kurat na Erzelj; Ivan Smukavec iz Horjula kot kuratni beneficijant na Vače; Jernej Bernard od sv. Križa pri Litiji v Trebuje; Ivan Janec, iz Dol k sv. Križu pri Litiji, Valetudinarij Martin Nemanich kot kapelan na Čatežu ob Savi.

Na novo so bili namesčeni čč. gg.: Jakob Kleindienst, semeniški duhovnik, kot kapelan na Krki; Francišek Erzar, novomašnik, kot II. kapelan v Št. Jerneju; Anton Zorè, semeniški duhovnik, kot kapelan v Fari pri Kostelu; Josip Brajec, semeniški duhovnik, kot kapelan v Mokronogu.

Za profesorje na bodočih škofijskih zavodih so se šli pripravljat na dunajsko vseučilišče čč. gg.: Luka Arh, kapelan v Ljubnem; Ivan Gnidovec, kapelan v Vipavi; Ivan Knific, kapelan v Cerknici; Anton Koritnik, kapelan v Polhovem Gradcu; Anton Ratajec, kapelan v Št. Jerneju; na graško vseučilišče pa č. g. Anton Janec, kapelan v Št. Jerneju.

V stalni pokoj je stopil veleč. g. S. Jan, župnik pri Sv. Trojici nad Cerknico ter se je naselil v Hrastiju pri Kranju.

Naselil se je v Idrijo č. g. Josip Alič, umirovljen duhovnik tržaške škofije.

V pokojen je č. g. Josip Vrus, kapelan v Polju, zaradi bolehavega uma.

Umrli so čč. gg.: Anton Brodnik, vpo-kojeni kapelan, dné 12. februarja 1899 v Leoničšču v Ljubljani; Ivan Vavpetič, župni upravitelj v Št. Lenartu, dné 21. novembra 1899; Anton Mlakar, kapelan v Trebnjem, dné 30. novembra 1799.

Priporočajo se v molitev čč. gg. duh. sobratom.

„Ljubljanski škof. list“ 1899., št. VIII.